

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КОЛОЇДНОЇ ХІМІЇ ТА ХІМІЇ ВОДИ ІМ. А.В. ДУМАНСЬКОГО

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ІКХХВ
ім. А.В. Думанського НАН України
академік НАН України
Владислав ГОНЧАРУК

Вчений секретар ІКХХВ
ім. А.В. Думанського НАН України
канд. хім. наук
Людмила ЮРЛОВА

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ВІЛЬНОГО ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ТРЕТЬОМУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ
РІВНІ В ІКХХВ ІМ. А.В. ДУМАНСЬКОГО НАН УКРАЇНИ

Розглянуто та затверджено Вченою Радою ІКХХВ НАН України
17.09.2025 р., протокол № 10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні в ІКХХВ ім. А.В. Думанського НАН України (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (Відомості Верховної Ради, 2014, № 37–38, ст. 2004 із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>) від 01.07.2014 р. № 1556-VII (стаття 62, пункт 15) та визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів вищої освіти на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною науково-освітньою програмою, навчальними планами підготовки, відповідно до ліцензійних умов.

1.2. Дане Положення розроблено з метою конкретизації процедури переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із циклу вибіркових для освітнього ступеню «доктор філософії».

1.3. Для планування та організації навчального процесу складається робочий навчальний план, який формується на підставі освітньо-наукової програми і навчального плану спеціальності ЕЗ «Хімія» (102 «Хімія»).

1.4. До переліку дисциплін входять нормативні дисципліни, які є обов'язковими для вивчення усіма здобувачами вищої освіти, та вибіркові дисципліни (курси за вибором), які здобувачі вищої освіти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти – це дисципліни, які вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування особливостей наукової тематики здобувача, регіональних потреб тощо. Дисципліни вільного вибору освітньо-наукової підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальністю, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам.

1.6. Здобувачі вищої освіти обирають вибіркові дисципліни на II та III роках

навчання в аспірантурі.

1.7. Гарант освітньо-наукової програми, що пропонує дисципліни вільного вибору, забезпечує підготовку робочих програм по дисциплінах, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.8. Перелік дисциплін вільного вибору може змінюватись для наступного набору аспірантів.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Право вибору надається усім здобувачам вищої освіти. Кількість вибіркових дисциплін, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються навчальним планом спеціальності ЕЗ «Хімія» (102 «Хімія»), за яким навчається здобувач вищої освіти.

2.2. Гарант освітньо-наукової програми проводить ознайомлення здобувачів освіти I року навчання з переліком дисциплін вільного вибору, що будуть вивчатися, нормативні вимоги щодо їх вивчення. Список дисциплін вільного вибору також оприлюднюється на сайті Інституту.

2.3. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти здійснюється шляхом подання письмової заяви на ім'я гаранта освітньо-наукової програми з вказанням назви дисципліни. Заяви подаються не менше, ніж за 1 місяць до початку навчального семестру, в якому планується вивчення обраної дисципліни (до 1 серпня – якщо дисципліну планується вивчати протягом осіннього семестру, до 1 грудня – якщо протягом весняного).

2.4. Після формування груп з вивчення дисциплін вільного вибору інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану аспіранта. З цього моменту вибіркова дисципліна для здобувача вищої освіти стає обов'язковою.

2.9. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на

навчальний рік і включає всі нормативні навчальні та вибіркові навчальні дисципліни, обрані здобувачем вищої освіти, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки аспіранта, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальністю ЕЗ «Хімія» (102 «Хімія»), та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Для забезпечення відповідності до сучасних вимог перелік вибіркових дисциплін періодично переглядається та оновлюється.

3.2. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік формуються гарантом освітньо-наукової програми до 1 червня поточного навчального року та затверджуються директором ІКХХВ.

3.3. При розгляді змін до переліку вибіркових дисциплін обов'язково аналізується забезпечення установи щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (науковий ступень, вчене звання науково-педагогічного працівника, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг), навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації), матеріально-технічне забезпечення.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення, переведення здобувача вищої освіти перезарахування дисциплін вільного вибору проводиться на підставі академічної довідки, наданої здобувачем вищої освіти в установленому порядку.

4.2. Перезарахування кредитів дисциплін вільного вибору проводиться за рахунок

фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Вчена рада ІКХХВ може дозволити здобувачам вищої освіти – учасникам програм академічної мобільності зарахувати вибіркові дисципліни, які прослухані в інших вітчизняних та/або закордонних закладах вищої освіти або наукових установах, але не передбачені навчальним планом спеціальності ЕЗ «Хімія» (102 «Хімія») в ІКХХВ.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 5.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження Вченою радою ІКХХВ.
- 5.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність, і вступають у дію внесені зміни.
- 5.3. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються Вченою радою ІКХХВ.

